

بررسی شاخص های ارزیابی عملکرد مراکز گوهر

هانیه کارخانه، دانشجوی کارشناسی ارشد EMBA، دانشگاه علم و صنعت ایران، عضو
پژوهشکده ICT شرکت ایزایران، h_karkhane@iust.ac.ir
(محمد فتحیان، عضو هیئت علمی دانشکده مهندسی صنایع دانشگاه علم و صنعت ایران،
fathian@iust.ac.ir)

چکیده

امروزه یکی از نیازمندی های شناخته شده سازمان ها، تامین امنیت سیستم های اطلاعات می باشد. در واقع هر سازمانی نیازمند پاره ای اقدامات پیشگیرانه جهت جلوگیری از ورود و فعالیت هکرها، شبکه و نرم افزارهای مخرب می باشد. اما واقعیت این است که هرگز نمی توان جلوی ورود تمامی افراد و نرم افزارهای غیرمجاز و فعالیت آنها را به طور کامل گرفت. لذا سازمان ها علاوه بر اقدامات پیشگیرانه، نیازمند اتخاذ اقدامات واکنشی به منظور برخورد با ورود احتمالی این افراد و نرم افزارها می باشند. یکی از راه حل هایی که سازمان ها و شرکت های بزرگ به این منظور به کار می برند ایجاد گروه واکنش هماهنگ رخداد می باشد که با نام اختصاری گوهر از آنها یاد می شود. در این مقاله به مطالعه و بررسی فرآیندهای کاری گوهر و شاخصهای ارزیابی هر یک از این فرآیندها پرداخته می شود. بالا بودن کارایی گوهر از نظر اقتصادی اهمیت فراوانی دارد زیرا از یک سو هزینه فرآیندهای کاری را کاهش می دهد و از سوی دیگر با کوتاه کردن زمان از کار افتادگی سیستمها، هزینه های ناشی از آن را کاهش می دهد. در این مقاله در بخش شناسایی فرآیندها و معیارها از روش مطالعات کتابخانه ای و در جهت انتخاب شاخص های ارزیابی از روش تحقیق پیمایشی و پرسشنامه بهره برده ایم. ارزیابی پایایی و روایی پرسشنامه ها به روش بازآزمایی و آلفای کرونباخ انجام گرفته است.

کلید واژه ها: گروه واکنش هماهنگ رخداد (گوهر)؛ ارزیابی عملکرد؛ فرآیندهای کاری

مقدمه

یک گوهر که معادل فارسی واژه CSIRT یا سرت سازمانی انتخاب گردیده است، یک سازمان خدماتی است که مسئول دریافت، مرور و پاسخگویی به گزارشات ارسالی و فعالیتهای مربوط به مشکلات و رویدادهای کامپیوتری است. سرویس‌های این سازمان معمولاً برای محدوده مشخصی تعریف می‌شود که می‌تواند یک شرکت، اداره‌ی دولتی، سازمان آموزشی یا یک منطقه یا کشور باشد. [۲ و ۱]

سرویس‌های گوهر را می‌توان به ۳ دسته کلی تقسیم نمود: [۳ و ۱ و ۴]

✓ سرویس‌های واکنشی

این سرویس‌ها بوسیله یک رویداد یا یک درخواست، مانند گزارش به خطر افتادن یک میزبان، گسترش کدهای مخرب، آسیب‌پذیری نرم‌افزار یا موردی که توسط یک سیستم تشخیص نفوذ یا سیستم ثبت وقایع تشخیص داده شده است، فعال می‌شوند. سرویس‌های واکنشی مولفه اصلی کار گوهر است.

✓ سرویس‌های پیشگیرانه

این سرویس‌ها اطلاعاتی را فراهم می‌آورد که کمک به آماده‌سازی، محافظت و تامین ایمنی سیستم‌های حوزه عمل در پیش‌بینی حملات، مشکلات و رویدادها می‌نماید. کارایی این سرویس‌ها مستقیماً تعداد حوادث را در آینده کاهش می‌دهد.

✓ سرویس‌های مدیریت کیفی امنیت

این سرویس‌ها تقویت‌کننده سرویس‌هایی است که در حال حاضر به خوبی بنا شده‌اند و مستقل از مدیریت رویدادها می‌باشند و به صورت سنتی بوسیله قسمت‌های دیگر سازمان مانند بخش‌های فناوری اطلاعات، بازرسی یا آموزش، انجام می‌شوند. این سرویس‌ها عموماً پیشگیرانه‌اند اما غیر مستقیم به کاهش تعداد حوادث کمک می‌کنند. زیر سرویس‌های هر یک از این سرویس‌ها در تصویر شماره ۱ ذکر شده است.

 سرویس های واکنشی	 سرویس های بازدارنده	 سرویس مدیریت کیفیت امنیت
<ul style="list-style-type: none"> + اعلام خطر و هشدارها + مدیریت رویداد - تحویل رویداد - پاسخگویی به رویداد در محل - پشتیبانی پاسخگویی به رویداد - هماهنگی در پاسخگویی به رویداد + مدیریت آسیب پذیری - تحویل آسیب پذیری - پاسخگویی به آسیب پذیری - هماهنگی در پاسخگویی به آسیب پذیری + مدیریت آثار باقیمانده از حمله - تحویل آثار باقیمانده از حمله - پاسخگویی به آثار باقیمانده از حمله - هماهنگی پاسخ به آثار باقیمانده از حمله 	<ul style="list-style-type: none"> ○ اعلامها ○ مشاهده و بررسی تکنولوژی ○ بررسی و ارزیابی امنیتی ○ پیکن بندی و نگهداری ابزارها، برنامه های کاربردی، زیرساختها و سرویس های امنیتی ○ توسعه ابزارهای امنیتی ○ سرویس های تشخیص نفوذ ○ انتشار اطلاعات مربوط به امنیت 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ تحویل ریسک ✓ طرح ترمیم خرابی و تداوم کار ✓ مشاوره امنیتی ✓ آگاه سازی ✓ آموزش ✓ ارزیابی و تایید محصول

تصویر شماره ۱- سرویس های گوهر

ما در این مقاله بر آنیم تا معیارهایی را برای ارزیابی و اندازه گیری کارآیی تیمهای گوهر استخراج نماییم. این معیارها بر اساس تحقیقات پیمایشی حاصل شده است.

ساختار ادامه مقاله به این صورت است که بخش ۲ به بررسی کارهای مرتبط می پردازد، بخش ۳ به تشریح روش تحقیق اختصاص دارد، بخش ۴ نتایج به دست آمده را ارائه می نماید و بخش ۵ به جمع بندی و ارائه پیشنهاداتی برای کارهای آتی تخصیص داده شده است.

مروری بر ادبیات موضوع و کارهای مرتبط

بر پایه گزارشی از Killcrece و همکارانش در [۵] با استفاده از یک نظرسنجی در میان تعدادی از گوهرها، نشان دادند که گوهر ها میتوانند شامل چه سازماندهی، ساختار و فرآیندهایی شوند. این یک منبع با ارزش در شناسایی فرایندهای کاری در گوهرها بوده ، و نشان می دهد که بر اساس نوع فعالیت یک گوهرچه فرآیندهای کاری نیاز است.

West-Brown و همکارانش [۶] یک بررسی بر روی عملکردها و وظایف مختلفی که یک گوهر داشته اند. و تحقیق آنها به عنوان راهنمایی برای کسانی است که تصمیم به راه اندازی یک تیم داشته اند، مناسب است . در این تحقیق بیان می کند بر اساس نیاز و قوانین سازمان نحوه استقرار، تنظیم کارکرد و وظایف یک

گوهرچگونه باشد. این سند در مورد وظایف و عملکرد گوهرها اطلاعات مهمی میدهد، اما شرایط مورد استفاده در این سند لزوماً مطابق با شرایط انجام توسط تیم در هنگام عمل نیست.

Wack [۷] لیستی از اعمال و وظایف یک گوهرهنگام رویارویی با حادثه را ارائه میکند، اما در مورد دلایل و ضرورت آنها هیچ توضیحی ارائه نمی‌دهد. در واقع این سند عمدتاً به مبحث مدیریت فرآیندها و همچنین فرآیندهایی که برای ایجاد یک گوهر نیاز دارد پرداخته و هیچ نوع توضیحی در مورد عملکرد مستقیم بهنگام رسیدگی به حادثه ارائه نمی‌کند. این بدان معنی است که این سند برای بررسی و شناسایی فرایندهای کاری در هنگام رسیدگی به حوادث مناسب نبوده اما جهت بررسی فرایندها در حوزه مدیریت حادثه مناسب است.

در [۹]، Schultz و Shumway یک راهنما ارائه کردند که به نحوه رسیدگی به حوادث به شکلی سازمان یافته در هر سازمان می‌پردازد. آنها از شرایط و عملکردهای بیشتری از فرآیندهای گوهر در مقایسه با موارد استفاده شده در [۵، ۶] را پوشش می‌دهند. فرآیندهای اصلی آنها آماده تر، تشخیص پذیرتر و واکنش پذیر تر از موارد استفاده شده در [۵، ۶] میباشد. در بخش [۸] بر روی هر دو واقعه رسیدگی به حادثه و مدیریت حادثه متمرکز میشویم. استفاده از شرایط مختلف نیاز به این دارد که هر گوهر شرایط مورد استفاده در تیم را بدرستی توصیف کند. اگر هر تیم این کار را بدرستی انجام دهد پیداکردن روش‌ها و پروسه‌های مقایسه تیم‌های مختلف با هم راحت تر میشود.

شولتز [۹] ادعا می‌کند که یک گوهر در چهار مرحله تکامل می‌یابد: اولیه، انتقال، استقرار و پس از استقرار. او استدلال می‌کند که اکثر گوهرها در مرحله انتقال، در نهایت در یکسری حلقه‌ها گیر میکنند، زیرا آنها قادر به ارائه خدمات در یک وضعیت پایا و کاملاً کارآمد نیستند و فقط اطلاعاتی که از منابع دیگر می‌آید را تکرار میکنند. او پیشنهاد تغییراتی جهت دریافت یک گوهر موثر را داد که بطور مداوم در حال بهبود امنیت در سازمان است. باید عواملی که باعث میشود یکگوهر در این حلقه نگه داشته شود و راه کارهایی که کمک میکند از این حلقه خارج شود را دقیقاً شناسایی نماییم. این عوامل میتواند برای اندازه گیری محدوده تکامل گوهر که توسط شولتز شرح داده شده مورد استفاده قرار میگیرند.

در [۱۰] Alberts و همکارانش فرآیندهای کاری را در یک گوهر به پنج فرآیند اصلی تقسیم کردند: آمادگی/ثبات/بهبود مستمر، حفاظت از زیرساخت، شناسایی، ارزیابی و پاسخ. بعلاوه در این گزارش نشان میدهد که چه عملکردی برعهده کدام بخش از فرآیند قرار گرفته است. سند [۱۰] سهم مهمی برای شناسایی فرایندهای کاری در یک گوهر دارد.

در [۱۱]، لوکاس و مولر متدولوژی پاسخ به حادثه را در هفت مرحله توصیف می‌کنند. این مراحل شامل مرحله‌های همانند متدهای نویسنده‌های مختلف روی موضوعات بسیار مشابه و حتی استفاده از روشهای مختلف گفته شده در متدهای متفاوت نیز می‌باشد. نویسندگان در [۱۲] همچنین یک روش هفت مرحله‌ای را توصیف می‌کنند که از شرایط متفاوت تری در سازماندهی فعالیت‌ها استفاده می‌کنند کمی متفاوت تر از آنچه در [۱۱] اتفاق می‌افتد.

Chuvakin و Pelkari در [۱۳] یک روش شش مرحله‌ای را توضیح دادند. روش آنها مانند بسیاری از فعالیت‌هایی است که در روشهای دیگر شرح داده شده، اما برخی از فعالیت‌های جدید در آن گنجانده شده است.

رایت در [۱۴] به اهمیت سیاستهای پاسخ به حادثه پرداخته و چگونگی طراحی یک سیاست مفید را تشریح مینماید. بعلاوه، این مقاله مراحل لازم جهت ساخت پروسه پاسخ به رویداد را توصیف میکند. همچنین این مقاله، توصیفی درباره جزئیات مراحل مختلف ارائه نکرده و فقط یک نمای کلی از موارد نیازمندیها به ما میدهد.

Masurkar مجموعه‌ای از مقالات [۱۵ و ۱۶ و ۱۷ و ۱۸] را منتشر کرده است که به توصیف فرآیندهای ایجاد و روش اجرای گروه پاسخ به حادثه در یک تشکیلات می‌پردازد. در مقاله اول [۱۵] متمرکز بر ایجاد تیم پاسخ به حادثه و توسعه سیاستهای پاسخ به حادثه است. مقاله [۱۶] بر روند پاسخ به حادثه و فعالیت‌های مختلف موثر در پاسخ به حادثه می‌باشد. مقاله [۱۷] در یک بررسی کلی فعالیت‌هایی نظیر اقدامات قانونی، به دست گرفتن منابع و تجربه‌ها می‌پردازد. آخرین مقاله [۱۸] بیشتر در عمق نحوه پردازش و تجزیه و تحلیل داده‌های حادثه در میان مسائل دیگر پرداخته و بشکل قانونی آن را پوشش میدهد. این مقاله‌ها یک دید ارزشمند در چگونگی ایجاد و اجرای امنیت کامپیوتر توسط تیم پاسخ به حادثه به ما میدهد. همچنین جزئیات فنی بیشتری، در مورد استفاده از سخت افزار منطبق با سیستم عامل شرکت سان، میکروسیستم و سولاریس و یا انواع سیستم عاملهای یونیکسی دیگر به ما خواهد داد.

در فریم ورک ارائه شده از دانشگاه DePaul [۱۹] پاسخ به حادثه، متمرکز بر روی استقرار "سطوح امنیتی" است. سطح امنیتی [۱۹] به معنای مقیاسی که توانایی طبقه بندی هر حادثه براساس شدت آن حادثه را بر عهده داردمشخص شده است. علاوه بر این، در این فریم ورک برخی از نقشهای موجود در این فرآیند تعریف شده و چگونگی تقسیم فرآیند پاسخ به حادثه در حالات متفاوت نیز توصیف شده است. اگرچه این اقدامات بشکل خلاصه شرح داده شده اند، اما یک رویکرد مفید را درباره نحوه ارائه یک پاسخ سازمان یافته به حادثه را نشان میدهد.

Payne در [۲۰] روش بدست آوردن معیارهای مناسب را توصیف کرده است. او ادعا میکند که یک معیار خاص و مطلوب، باید هوشمند نیز باشد: یعنی معین، قابل اندازه‌گیری، دسترس پذیر، قابل تکرار و زمان سنج باشد. سوانسون و همکارانش [۲۱] چگونگی توسعه معیارهای امنیت و روش استفاده بمنظور تسهیل تصمیم‌گیری و بهبود عملکرد و پاسخگویی برای خدمات امنیتی سازمان را توصیف کرده است. این سند اگرچه بطور کلی پروسه را برای کل سازمان تشریح میکند، اما میتوان از آن به عنوان یک راهنمای ارزشمند در توسعه معیارها برای هر گوهر استفاده نمود. با این حال، نیاز است جهت استفاده از فرایندهای گوهرتکنیک‌ها نیز انطباق داده شوند.

Vaughn و همکارانش در [۲۲] پیشنهادی برای طبقه‌بندی معیارهای امنیت اطلاعات ارائه کرده‌اند.

Alsaker در [۲۳] لیستی از شاخص‌ها، برای امنیت اطلاعات منتشر کردند که توسط مرکز تعیین صلاحیت آی تی در خدمات بهداشت و درمان تروندهایم (KITH) استفاده شده است. همه این اسناد اطلاعاتی، یک پس زمینه مناسبی ارائه میکنند که بتوان درجهت توسعه معیارهای فرآیندهای کاری در گوهرهای مختلف استفاده نمود.

Wack [۷] پارامترهای مختلفی که میتوان برای اندازه‌گیری کارایی CSIRT ها بکار برد را تشریح می‌کند. در این مقاله مشخص شده است که پیدا کردن یک مقیاس اندازه‌گیری مستقل جهت پیمایش کارایی یک گوهرمشکل است، اما تجزیه و تحلیل آماری اطلاعات جمع‌آوری شده از حوادث گوناگون، بدست آوردن یک روش جهت اندازه‌گیری عملکرد گوهر را قابل انجام دانسته است. بمنظور بهبود عملکرد گوهر باید فرآیندها عملکرد خوبی داشته باشند و بخشهایی که پتانسیل بهتر شدن را دارند شناخته شوند. یک ارزیابی دقیق می‌تواند اطلاعات خوبی درباره سازمان جهت بهبود عملکرد فرآیندها به ما بدهد. این اطلاعات میتواند از طریق مطالعه بر روی فرایندهایی که عملکرد خوبی در روند ارزیابی داشته‌اند بدست بیاید. در [۷] شناسایی پارامترهایی که می‌تواند برای اندازه‌گیری عملکرد CSIRT مورد استفاده قرارگیرد صورت می‌گیرد، اما باید پارامترهای بیشتری را جهت اندازه‌گیری دقیق‌تر و محک زنی انواع مختلف CSIRT ها شناسایی نمود.

Grance و همکارانش در [۲۴] یک راهنمای رسیدگی به رویداد ارائه داده‌اند که پارامترهایی متفاوتی را برای اندازه‌گیری داده‌های رویداد پیشنهاد میکنند و جوانب مثبت و منفی را در پارامترهای متفاوت مورد بحث قرار میدهند. با این حال، تعداد پارامترهای ارائه شده خیلی کم بوده و پیدا کردن پارامترهای بیشتری که قابلیت اندازه‌گیری داشته باشند ضروری است.

Guttman و Brownlee در [۲۵] انتظاراتی که کاربران در حوزه کارکردی یک گوهر باید از آن تیم داشته باشند را تشریح می‌کند. می‌توان گفت که این تلاشها برای توصیف انتظارات کاربران از گوهر در نظر گرفته شده است، که خدماتی کاربران از گوهر انتظار دارند را تعیین می‌کند. کیفیت خدمات انجام شده در هر حوزه نشانه‌ای از عملکرد تیم خواهد بود. از این امکان میتوان برای اندازه‌گیری کیفیت خدمات انجام شده توسط گوهر و همچنین یک شاخص مناسب جهت ارزیابی تیمها در برابر یکدیگر و پیدا کردن یک روش با ارزش برای مدیریت بر آنها استفاده نمود.

West-Brown و همکارانش در [۶] به این اشاره میکنند که یک سیستم تضمین کیفیت حتما نیاز به گوهر داشته و یک چارچوب برای چنین سیستمی تعیین می‌کنند. همچنین نمونه‌هایی از پارامترهای مختلفی که می‌توانند نشانگرهای حاصل از اندازه‌گیری کیفیت CSIRT را پیمایش کرده را بررسی می‌نمایند. در اغلب موارد نشانگر کیفیت همان شاخص عملکرد خواهد بود و پیشنهادات ذکر شده در این راهنما از آن بعنوان شاخص‌های عملکرد استفاده میکند. که البته به روز رسانی لیست شاخص‌ها همواره نیاز است.

روش تحقیق

جامعه آماری تحقیق مشتمل بر ۳۳ نفر از افراد شاغل در مرکز ماهر شرکت فناوری اطلاعات و همچنین متخصصین امنیت شرکت ایزایران می‌باشد. روش تحقیق از نوع پیمایشی^۲ و ابزار جمع‌آوری اطلاعات پرسشنامه بوده است. سوالات پرسشنامه در این مقاله از نوع بسته پاسخ است. جدول دموگرافیک تحقیق در ذیل آورده شده است.

^۲ Survey study

جدول شماره ۱- جدول دموگرافیک نمونه آماری

اعداد	دسته بندی	دموگرافیک
۳۳ نفر	-----	تعداد افراد
63%	مونت	جنسیت
37%	مذکر	
66%	لیسانس	تحصیلات
39.6%	فوق لیسانس	
3.3%	دکتر	
33%	زیر ۵ سال	میزان تجربه و سابقه کار
39.6%	بین ۵- ۱۰ سال	
36.3%	بالای ۱۰ سال	

پاسخ سؤالات در پرسشنامه مورد استفاده در این مقاله در مقیاس لیکرت گروه بندی شده است و بدین وسیله به معیار های کمی تبدیل شده است. دو نوع پرسشنامه برای این تحقیق تهیه گردیده است پرسشنامه اول جهت وزندهی هر یک فرآیندهای اجرایی یک مرکز گوهر به روش AHP می باشد و پرسشنامه دوم جهت اخذ شاخصهای برتر هر یک از فرآیند تهیه شده است. جهت بررسی ضریب سازگاری قضاوت ها صورت گرفته نیز از محاسبه ضریب سازگاری استفاده شده است که برای آزمون صورت گرفته میزان این ضریب برابر ۰.۰۲۱ می باشد و کوچک بودن این عدد از ۰.۱ موکد سازگاری قضاوت‌ها می باشد.

جهت سنجش میزان پایایی آزمون از روش بازآزمایی استفاده شده است در این روش دو آزمون طی دو روز از جامعه نمونه (تیم های اعضای مرکز پدافند غیرعامل- ایزایران و تیم ماهر) به عمل آمده است محاسبات این بخش با روش اسپیرمن انجام گرفته است. خروجی محاسبات در SPSS نشان می دهد که با توجه به اینکه مقدار sig از 0.05 کوچکتر است دو آزمون همبستگی دارند و ضریب همبستگی برابرست با ۰.۹۷۱ می باشد .

همچنین جهت سنجش میزان روایی پرسشنامه ها از روش آلفای کرانباخ استفاده شده است. که میزان آلفای به دست آمده برابر با ۰/۸۸ که نشانگر روایی مناسب تحقیق می باشد و خطای حدی در این تحقیق ۰/۰۶ بدست آمده است.

یافته‌ها و نتایج

پرسشنامه‌ها بین جامعه نمونه که شامل ۳۳ نفر از افراد خبره حوزه تحقیق می‌باشد توزیع شده است زمان پر نمودن یک ساعت در نظر گرفته شده است و کلیه پرسشنامه‌ها همزمان به صورت گروهی پر شده‌اند. به ازای هر شاخص، میانگین نظرات محاسبه شده است.

روش وزن دهی به هر یک از ۵ مرحله با استفاده از روش AHP بوده است و نتایج نهایی در جدول شماره ۱ آمده است.

جدول شماره ۲- نتایج بررسی اولویت فرآیندها

نوع فرآیند	آماده سازی	تشخیص	پاسخ	بازیابی	پیگیری
میانگین وزن از روش AHP	۰.۲۰۴	۰.۲۴۴	۰.۲۶۴	۰.۱۵۴	۰.۱۴۴

جدول بالا نشان دهنده این موضوع است که مراحل آماده سازی و تشخیص و پاسخ از دو مرحله انتهایی از اهمیت بیشتری در ارزیابی عملکرد گوهرها برخوردار می‌باشند و مهمترین بخش عملیات امداد و نجات رایانه ای بخش پاسخ با وزن ۰.۲۶۴ می‌باشد.

پس از محاسبه میانگین‌های نظرات هر پرسشنامه، عدد حاصله را در وزن بدست آمده ضرب کرده ایم؛ جداول ذیل میزان هر شاخص (با اعمال وزن) را نشان می‌دهد.

جدول ۳- بررسی شاخص ارزیابی فرآیند آماده سازی

نمره	شاخص‌ها		فرآیند مربوطه
	ردیف	شاخصهای ارزیابی	
۱.۰۲	۱.	بررسی سیاست‌های سازمانی [۵] و [۶]	آماده سازی [۲۹]
۰.۸۸	۲.	ایجاد چک لیستهای نیازمندهای زمان بحران پیش از وقوع و بر اساس نیاز سازمان [۵]	
۰.۷۱	۳.	تعریف روالهای مورد نیاز بر اساس نیاز کار مثل تعریف روال گزارش‌دهی [۵]	
۰.۸۲	۴.	ارزیابی امنیتی سازمان جهت آشنایی به وضعیت موجود [۶]	
۰.۷۳	۵.	راه اندازی سیکل بهبود امنیت [۲۶]	
۰.۵۵	۶.	استفاده از نرم افزارهای trouble ticketing [۲۷]	
۰.۶۷	۷.	انتشار اطلاعات مربوط به امنیت [۲۹]	
۰.۶۹	۸.	آموزش جهت آشنایی کارکنان با نحوه عمل این تیم در سازمان [۲۹]	

جدول ۴- بررسی شاخص ارزیابی فرآیند تشخیص

نمره	شاخص‌ها		فرآیند مربوطه
	ردیف	شاخصهای ارزیابی	
			تشخیص [۲۹]
۱.۰۸	۱.	وجود روال مناسب جهت پاسخ‌گویی [۶]	
۰.۹۹	۲.	زمان پاسخ‌گویی به رخداد [۶]	
۰.۹۸	۳.	روال مناسب ثبت رخداد [۶]	
۰.۹۸	۴.	روال مناسب مستندسازی رخدادها پیش آمده [۶]	
۱.۱۵	۵.	میزان دانش افراد در تیم [۶]	
۱.۰۱	۶.	تعداد دوره‌های آموزش دیده شده افراد تیم [۶]	
۱.۱۷	۷.	وجود افراد با تخصص‌های خاص [۶]	
۰.۹۴	۸.	میزان سابقه کاری افراد متخصص در هر حوزه [۲۶]	
۰.۹۴	۹.	قابلیت به اشتراک گذاری اطلاعات و تجربیات پیشین [۲۶]	
۰.۷۳	۱۰.	میزان کارایی نرم‌افزارهای Incident Handling در [۲۷]	
۰.۹۸	۱۱.	میزان رسیدگی به رویداد شامل دریافت، مرتب کردن، دسته بندی کردن، اولویت بخشیدن به رویدادها [۲۹]	
۰.۸۹	۱۲.	سرعت طراحی روش ترمیم خرابی و تداوم کار [۲۹]	

جدول ۵- بررسی شاخص ارزیابی فرآیند پاسخ اولیه

نمره	شاخص‌ها		فرآیند مربوطه
	ردیف	شاخصهای ارزیابی	
			پاسخ [۲۹]
۱.۱۷	۱.	تعریف استراتژی‌های دقیق پاسخ [۶]	
۰.۹۴	۲.	وجود رویه های مکتوبی جهت رسیدگی به اقسام مختلف رخدادها [۶]	
۰.۹۶	۳.	وجود بخش تریاژ [۶]	
۱.۰۰	۴.	وجود روال کاری مناسب برای بخش تریاژ [۶]	
۰.۹۱	۵.	وجود ارتباطات مکانیزه در بخش‌ها مختلف تیم [۶]	
۱.۲۳	۶.	مدیریت حادثه [۵]	
۱.۰۶	۷.	میزان پاسخ به درخواستها و گزارشات و تحلیل حوادث و رویدادها [۲۹]	
۰.۹۶	۸.	میزان پاسخ به رویداد را از طریق تلفن یا ایمیل [۲۹]	
۱.۱۵	۹.	مدیریت آسیب پذیری ^۳ [۲۹]	

۳ مدیریت آسیب پذیری شامل دریافت اطلاعات و گزارشات در رابطه با آسیب پذیریهای سخت افزار و نرم افزار ، تحلیل ماهیتی، کارکردی و اثرات آسیب پذیریها و توسعه استراتژیهای پاسخ برای کشف و ترمیم آسیب پذیری ها

جدول ۶- بررسی شاخص ارزیابی فرآیند بهبود و بازیابی

نمره	شاخص‌ها		فرآیند مربوطه
	ردیف	شاخصهای ارزیابی	
۰.۶۳	۱.	وجود استراتژی‌های بهبود و بازیابی [۶]	بازیابی [۲۹]
۰.۶۳	۲.	وجود ابزارهای خودکار در بهبود و بازیابی (IDS و SOC) [۶]	
۰.۵۶	۳.	بررسی میزان زمان بهبود و ارزیابی [۶]	
۰.۵۵	۴.	درصد میزان رخدادهای مهار نشده [۶]	
۰.۶۲	۵.	مدیریت آثار باقی مانده [۲۹]	
۰.۵۹	۶.	تحلیل اثر باقی مانده حمله [۲۹]	
۰.۵۱	۷.	پاسخ اثر باقی مانده حمله [۲۹]	
۰.۵۲	۸.	مستند سازی در رابطه با بهترین روال های امنیتی رایج [۲۹]	
۰.۵۵	۹.	انتشار اطلاعات حمله یک نفوذگر، آسیب پذیریهای امنیتی، اعلام خطر نفوذ و ویروس کامپیوتری یا شوخی های فریب آمیز از طرق مختلف [۲۹]	
۰.۵۵	۱۰.	آرشیو اعلام خطرها، هشدارها و دیگر اعلان ها [۲۹]	

جدول ۷- بررسی شاخص ارزیابی فرآیند پیگیری

نمره	شاخص‌ها		فرآیند مربوطه
	ردیف	شاخصهای ارزیابی	
۰.۶۱	۱.	شناسایی آسیب پذیریهایی مورد سوء استفاده [۶]	پیگیری [۲۹]
۰.۵۹	۲.	شناسایی روش جلوگیری از سوء استفاده [۶]	
۰.۶۲	۳.	میزان شناسایی افراد مهاجم [۶]	
۰.۵۵	۴.	شناسایی انگیزه افراد مهاجم [۶]	
۰.۶۲	۵.	زمان صرف شده از لحظه کشف یک رخداد تا لحظه براندازی آن [۶]	
۰.۵۳	۶.	راه اندازی سیکل بهبود امنیت [۹]	
۰.۵۵	۷.	فراهم کردن راه حل و استراتژی های کاهش خطر از طریق ارائه اصلاحیه یا اعلام خطر [۲۹]	
۰.۴۹	۸.	توسعه استراتژیهای دیگر پاسخ یا راه حل های جایگزین موقت [۲۹]	

جهت محاسبه شاخص های برتر هر فرآیند میانگین اعداد بدست آمده محاسبه شده است و شاخص هایی که مقدار عددیشان از این مقدار بیشتر بوده است به عنوان شاخص برتر در نظر گرفته شده است. شاخص های برتر هر فرآیند به صورت ذیل می باشد:

جدول شماره ۸ - شاخص‌های برتر فرآیند آماده سازی

نمره	شاخص‌ها		فرآیند مربوطه
	ردیف	شاخصهای ارزیابی	
۱۰۲	۱	بررسی سیاست‌های سازمانی	آماده سازی
۰۸۸	۲	ایجاد چک لیستهای نیازمندیهای زمان بحران پیش از وقوع و بر اساس نیاز سازمان	
۰۸۲	۳	ارزیابی امنیتی سازمان جهت آشنایی به وضعیت موجود	

جدول ۹- شاخص‌های برتر فرآیند تشخیص

نمره	شاخص‌ها		تشخیص
	ردیف	شاخصهای ارزیابی	
۱۰۸	۱	وجود روال مناسب جهت پاسخ‌گویی	تشخیص
۱۱۵	۲	میزان دانش افراد در تیم	
۱۱۷	۳	وجود افراد با تخصص‌های خاص	

جدول شماره ۱۰- شاخص‌های برتر فرآیند پاسخ اولیه

نمره	شاخص‌ها		پاسخ
	ردیف	شاخصهای ارزیابی	
۱۱۷	۱	تعریف استراتژی‌های دقیق پاسخ	پاسخ
۱۲۳	۲	مدیریت حادثه	
۱۰۶	۳	میزان پاسخ به درخواستها و گزارشات و تحلیل حوادث و رویدادها	
۱۱۵	۴	مدیریت آسیب پذیری	

جدول شماره ۱۱- شاخص‌های برتر فرآیند بهبود و بازیابی

نمره	شاخص‌ها		بازیابی
	ردیف	شاخصهای ارزیابی	
۰۶۳	۱	وجود استراتژی‌های بهبود و بازیابی	بازیابی
۰۶۳	۲	وجود ابزارهای خودکار در بهبود و بازیابی (IDS و SOC)	
۰۶۲	۳	مدیریت آثار باقی مانده	
۰۵۹	۴	تحلیل اثر باقی مانده حمله	

جدول شماره ۱۲- شاخص‌های برتر فرآیند پیگیری

شاخص‌ها		فرآیند مربوطه
ردیف	شاخصهای ارزیابی	پیگیری
۱.	شناسایی آسیب پذیرهایی مورد سوء استفاده	
۲.	شناسایی روش جلوگیری از سوء استفاده	
۳.	میزان شناسایی افراد مهاجم	
۴.	زمان صرف شده از لحظه کشف یک رخداد تا لحظه براندازی آن	
نمره		
۰.۶۱		
۰.۵۹		
۰.۶۲		
۰.۶۲		

جمع بندی

موضوع مورد مطالعه در این تحقیق ارائه مدلی جهت ارزیابی مراکز گوهر می‌باشد. با انجام مطالعات کارهای مرتبط با موضوع مقاله، فرآیندهای کاری یک گوهر، به ۵ مرحله تقسیم شده است که این ۵ مرحله عبارتند از: آماده سازی، تشخیص، پاسخ، ارزیابی و پیگیری می‌باشد که تحلیل‌های آماری نشان داده است مهمترین فرآیند کاری تیم گوهر بخش پاسخگویی به رخداد می‌باشد که مهمترین شاخصهای ارزیابی این فرآیند عبارتست از ۱- تعریف استراتژی‌های دقیق پاسخ ۲- مدیریت حادثه ۳- میزان پاسخ به درخواستها و گزارشات و تحلیل حوادث و رویدادها ۴- مدیریت آسیب پذیری می‌باشد که شاخصهای دیگر هر فرآیند در جدول بخش ۴ شماره ۸ و ۹ و ۱۰ و ۱۱ و ۱۲ آورده شده است جهت تحلیل روایی و پایایی پرسشنامه‌های آزمون از آلفای کرونباخ و باز آزمایی استفاده شده است.

میزان آلفای به دست آمده برابر با ۰/۸۸ که نشانگر روایی مناسب تحقیق می‌باشد و خطای حدی در این تحقیق ۰/۰۶٪ بدست آمده است و همچنین میزان ضریب همبستگی بین دو آزمون برابرست با ۰.۹۷۱ است که این نمره موکد همبستگی بین دو آزمون و میزان پایایی می‌باشد.

منابع

- [1] "State of the Practice of Computer Security Incident Response Teams (CSIRTs)" (October 2003), Technical Report, Carnegie Mellon Software Engineer Institute,.
- [2] "Organizational Models for Computer Security Incident Response Teams (CSIRTs)" (December 2003) Handbook, Carnegie Mellon Software Engineer Institute.
- [3] "Handbook for Computer Security Incident Response Teams (CSIRTs), 2nd Edition" (April 2003), Mellon Software Engineer Institute.
- [4] "RFC 2350: Expectations for Computer Security Incident Response", June 1998.
- [5] Killcrece et al: State of the Practice of Computer Incident Response Teams (CSIRTs), (2003), Technical Report CMU/SEI-2003-TR-001, Pittsburgh, Pennsylvania, Networked Systems Survivability Program, Software Engineering Institute, Carnegie Mellon University.

- [6] "Handbook for Computer Security Incident Response Teams (CSIRTs) 2nd edition" (2003), Handbook CMU/SEI-2003-HB-002, Pittsburgh Pennsylvania, Networked Systems Survivability Program, Software Engineering Institute, Carnegie Mellon University.
- [7] Wack : Establishing a Computer Security Incident Response Capability (CSIRC) (1991) , NIST Special Publication 800-3, Computer Systems Laboratory, National Institute of Standards and Technology (NIST).
- [8] Schultz & Shumway (2002), Incident Response, A strategic guide to handling system and network security breaches, New Riders, Boston, Indiana, USA, ISBN 1578702569.
- [9] Schultz (2004), Incident response teams need to change, Computers & Security, 23(2) s87-88.
- [10] Alberts (2004), Defining Incident Management Processes for CSIRTs: A work in progress, Technical Report CMU/SEI-2004-TR-015, Pittsburgh Pennsylvania, Networked Systems Survivability Program, Software Engineering Institute, Carnegie Mellon University.
- [11] Lucas & Moeller (2004), The Effective Incident Response Team, Addison-Wesley, ISBN 0201761750.
- [12] Mandia & Prosis (2003), Incident Response & Computer Forensics 2nd ed., McGraw-Hill/Osborne, ISBN 007222696X.
- [13] Peikari & Chuvakin(2004), Security Warrior, O'Reilly & Associates, ISBN 0596005458.
- [14] Wright : How to Design a Useful Incident Response Policy, <http://www.securityfocus.com/printable/infocus/1247>,
- [15] Marsukar (2003), Responding to a Customer's Security Incidents – Part 1: Establishing Teams and a Policy, Sun Microsystems, Sun BluePrints OnLine, www.sun.com/blueprints/0303/817-1795.pdf.
- [16] Marsukar(2003), Responding to a Customer's Security Incidents – Part 2: Executing a Policy, Sun Microsystems, Sun BluePrints OnLine, <http://www.sun.com/blueprints/0403/817-1796.pdf>,
- [17] Marsukar(2003), Responding to a Customer's Security Incidents – Part 3: Executing a Policy, Sun Microsystems, Sun BluePrints OnLine, <http://www.sun.com/blueprints/0903/817-3733.pdf>, last updated Sept 2003
- [18] Marsukar(2003), Responding to a Customer's Security Incidents – Part 4: Executing a Policy, Sun Microsystems, Sun BluePrints OnLine, <http://www.sun.com/blueprints/1003/817-4002.pdf>, last updated Oct 2003
- [19] DePaul University (2002), A Framework for Incident Response, Information Security Team, DePaul University, Chicago, Illinois.
- [20] Payne (2001), A Guide to Security Metrics, SANS Security Essentials GSEC Practical Assignment.
- [21] Swanson (2003), Security Metrics Guide for Information Technology Systems, NIST Special Publication 800-55, Computer Security Division, National Institute of Standards and Technology (NIST).
- [22] Vaughn et al : Information Assurance Measures and Metrics, State of practice and proposed taxonomy, Mississippi State University, 2001.
- [23] Alsaker (2004), Indikatorer for informasjonssikkerhet, Trondheim, Kompetansesenter for IT i helsesektoren (KITH), KITH rapport 08/04, ISBN 82-7824-225-9, http://www.kith.no/vedlegg/19224/R08-04_Indikatorer_informasjonssikkerhet.pdf.
- [24] Grance (2004), Computer Security Incident Handling Guide, NIST Special Publication 800-61, Computer Security Division, National Institute of Standards and Technology (NIST).

- [25] Brownlee, Guttman (1998), Request For Comments 2350, Expectations for Computer Security Incident Response, <http://www.ietf.org/rfc/rfc2350.txt>.
- [26] Pethia & van Wyk (1999), Computer Emergency Response – An international problem, Austin, Texas, Proceedings of the 13th international conference on Software engineering.
- [27] Fogle (2003), The Benchmarking Process; One Team's Experience, IEEE Software, September/October, pp. 40-47.
- [28] Hansman (2003), A Taxonomy of Network and Computer Attack methodologies, Department of Computer Science and Software Engineering, University of Canterbury, Christchurch, New Zealand.
- [29] Marie & Büyüközkan (1997), Methods and Tools for First Five Steps of Benchmarking Process, Innovation in Technology Management - The Key to Global Leadership, Portland International Conference on Management and Technology (PICMET '97), Portland, Oregon, USA.